
Những thất bại của Obama

Khuất Phong Nguyễn Đình Phùng

Đã đi được gần nửa nhiệm kỳ tổng thống, chính quyền Obama càng ngày càng đi vào con đường thất bại nhiều hơn. Và với con số mới nhất về nạn thất nghiệp, thất bại lớn nhất của Obama là vấn đề kinh tế với nạn thất nghiệp quá cao, vẫn chưa thể nào giải quyết nổi.

Trong tháng 8 vừa qua, thay vì số người có việc phải tăng thêm, thêm 54,000 người bị mất việc, đưa tỷ lệ thất nghiệp tăng từ 9.5% lên 9.6%. Tổng số người ăn tiền thất nghiệp hiện nay là 14.9 triệu người cho tháng 8, so với 14.6 triệu người cho tháng 7. Tuy nhiên nếu kể cả những người quá chán nản vì kiếm việc không ra, không đi khai báo nữa, và cộng thêm 8.9 triệu người phải làm bán thời gian vì không có việc toàn thời gian, tỷ lệ thất nghiệp chung này đã lên đến con số kinh hoàng là 16.7%.

Dĩ nhiên những người bị mất việc này đều kết tội là chính quyền đã không làm được việc để cứu vãn nền kinh tế và mọi tội đều được đổ lên đầu Obama và đảng Dân Chủ. Khi Obama mới đắc cử lên nắm quyền vào tháng giêng 2009, thăm dò dư luận cho thấy dân chúng Hoa Kỳ tin tưởng vào Obama lên đến 68%, chưa bao giờ cao như vậy kể từ thời của Tổng Thống Kennedy. Nhưng bây giờ sự thất vọng phàn nàn là Obama không làm nên cơm cháo gì và con số tin tưởng vào Obama chỉ còn 45%!

Riêng về vấn đề kinh tế, Obama đã làm mất niềm tin của giới da trắng, chỉ còn 37% là còn tin vào vị tổng thống da đen đầu tiên của Hoa Kỳ. Nguy hiểm hơn cả là đối với những cử tri độc lập không theo Dân Chủ hay Cộng Hòa, đây là giới quyết định cho các cuộc bầu cử, riêng về kinh tế tỷ lệ giới cử tri độc lập này tin vào Obama chỉ còn 38%. Và khi trong hầu hết các cuộc bầu cử, cử tri

đều bỏ phiếu theo túi tiền của họ, có nghĩa kinh tế là yếu tố quan trọng nhất, Obama và đảng Dân Chủ không còn trông mong gì vào được những cử tri độc lập như đã nhờ vào giới này để thắng cử tháng 11 năm 2008.

Như thế cuộc bầu cử Quốc Hội sắp đến vào cuối năm 2010, đảng Dân Chủ nhiều phần sẽ mất đi nhiều ghế tại Hạ Viện và nhường đa số lại cho đảng Cộng Hòa. Với mức thất nghiệp cao như hiện nay và cử tri nóng lòng muốn dùng lá phiếu của mình để trừng phạt đảng đang cầm quyền là đảng Dân Chủ, khoảng 60 số ghế tại Hạ Viện có thể sẽ chuyển từ phe Dân Chủ sang Cộng Hòa và tăng số ghế của Cộng Hòa vượt quá 218 dân biểu để nắm quyền tại Hạ Viện.

Tại Thượng Viện, những thay đổi khó xảy ra hơn, nhưng nếu kinh tế từ đây đến cuối năm tiếp tục tệ hại và thất nghiệp tăng lên hơn 10%, có thể Cộng Hòa sẽ đánh bại được một số ghế Thượng Nghị Sĩ của Dân Chủ và nắm luôn quyền đa số tại Thượng Viện.

Viễn ảnh cả hai Viện của Quốc Hội đều rơi vào tay Cộng Hòa là nỗi ám ảnh không rời cho chính quyền Obama hiện nay. Vì nếu chuyện này xảy ra, các mục tiêu của Obama như thông qua những đạo luật về di dân, về môi sinh, cải tổ an ninh xã hội...đều sẽ bị ngăn chặn tại Quốc Hội hết và Obama sẽ bị bó tay không còn nhúc nhích gì được để thúc đẩy những chương trình làm việc của mình.

Hơn nữa nếu Cộng Hòa nắm đa số tại cả Hạ Viện lẫn Thượng Viện, nhiều phần những thành quả của Obama trước đây như đạo luật về cải tổ y tế sẽ bị Cộng Hòa tìm cách ra các luật khác để giới hạn hay có thể làm triệt tiêu hay hủy bỏ hẳn đạo luật về y tế vừa thông qua nhưng vẫn chưa chính thức bắt đầu thi hành! Ngoài ra nếu Cộng Hòa nắm Quốc Hội, những đạo luật về kích thích kinh tế trước đây có thể sẽ bị thay đổi với danh nghĩa cân

bằng ngân sách, một ưu tiên của đảng Cộng Hòa, bất kể đến việc thắt chặt kinh tế có thể sẽ đẩy nền kinh tế chung xuống vực thẳm trở lại. Đây chính là vết xe đổ của thời Great Depression 70 năm về trước, khi những kích thích kinh tế của Tổng Thống Roosevelt trong các chương trình New Deal mới bắt đầu có hiệu quả nhưng vì những chống đối của phe bảo thủ thời đó, giống như đảng Cộng Hòa thời nay, đã thắt chặt kinh tế trở lại làm việc hồi phục bị gián đoạn và rơi lại vào suy thoái cho đến khi có Đệ Nhị Thế Chiến.

Điều rõ ràng là sự phân hóa trong chính trường Hoa Kỳ hiện nay đã lên đến mức cao đo. Cộng Hòa chủ trương ngăn chặn Obama đến cùng, bằng mọi giá, bất cứ công việc gì Obama đưa ra dù có hay ho đến đâu, Cộng Hòa cũng nói không, chủ trương bất hợp tác và hơn nữa phá đám cho bằng được để vô hiệu hóa chính quyền Obama. Vì thế nếu một khi đảng Cộng Hòa nắm được đa số tại cả Hạ Viện lẫn Thượng Viện, tình trạng chính trị tại Hoa Kỳ sẽ trở thành kẹt cứng, gridlock, không còn làm được việc gì, giải quyết được chuyện gì. Vì hai ngành hành pháp và lập pháp ở vào thế đối nghịch và quyết tâm phá nhau cho đến cùng. Một điển hình đã xảy ra ở thời Tổng Thống Clinton, cũng trong giai đoạn bầu cử giữa mùa của Quốc Hội, phe Cộng Hòa với Gingrich đưa ra chương trình "Contract with America" đã thắng phe Dân Chủ, nắm quyền đa số tại Quốc Hội và làm bó tay Clinton. Đã có lúc Gingrich buộc Clinton phải theo ý mình với đe dọa không thông qua ngân sách quốc gia và làm chính phủ tê liệt hoàn toàn vì không có tiền để tiêu! Tuy nhiên Tổng Thống Clinton đã khéo léo và dàn xếp được để sống chung với Cộng Hòa của Gingrich và đem lại thịnh vượng cho Hoa Kỳ trong giai đoạn đó.

Điều khác biệt với chính quyền Obama hiện nay là sự bất hòa và đối nghịch phân hóa giữa Dân

Chủ và Cộng Hòa, cũng như giữa cấp tiến và bảo thủ đã lên đến mức độ quá cao, sự sống chung giữa hai phe khó có thể xảy ra. Hơn nữa, sự việc Obama là Tổng Thống da đen đầu tiên, mặc dù không ai nói ra, đã làm cho dân da trắng kỳ thị bảo thủ của đảng Cộng Hòa không thể chấp nhận nổi và quyết triệt hạ Obama cho bằng được, với bất cứ giá nào, để cho Obama không còn chút hy vọng ra tái ứng cử vào năm 2012! Những thất bại của Obama bắt nguồn từ đâu? Trước hết, khi mới lên cầm quyền, lúc còn được tin tưởng của dân chúng ở mức cao nhất là 68%, Obama đã có cơ hội để nổi gót theo chân Tổng Thống Roosevelt thời xưa đưa ra chương trình cứu nguy kinh tế lớn lao và mạnh bạo để ngăn chặn cơn đường sa chân vào vực thẳm của kinh tế Hoa Kỳ hai năm trước. Nhưng chính quyền của Obama với các cố vấn kinh tế đã tính nhầm mức độ nguy hiểm và quá nhút nhát, không dám mạnh tay để cứu chữa cơn bệnh kinh tế Hoa Kỳ đang thập tử nhất sinh, chỉ dám đưa ra những biện pháp nửa vời!

Vì sợ sự chống đối của phe bảo thủ Cộng Hòa và muốn được thông qua đạo luật kích thích kinh tế, chính quyền Obama đã chỉ tung ra 800 tỷ Mỹ Kim cho kích thích kinh tế. Con số tuy lớn nhưng với sự nguy ngập lúc đó và sự lan tràn của khủng hoảng tín dụng làm tê liệt mọi hoạt động kinh tế, 800 tỷ Mỹ Kim quá ít ỏi và không đem lại được mức kích xúc cần thiết để hồi sinh lại nền kinh tế hữu hiệu hơn. Theo Paul Krugman, kinh tế gia đoạt giải Nobel về kinh tế gần đây, mức độ cần thiết để kích thích kinh tế phải hơn 1 trillion Mỹ Kim hay gấp đôi con số 800 tỷ Mỹ Kim để có thể làm kinh tế hồi phục hữu hiệu và làm nạn thất nghiệp không tăng cao như hiện nay.

Như thế Obama ngay từ đầu đã quá nhút nhát và không cứng rắn đủ với những bất hợp tác của phe Cộng Hòa để lấn lướt vượt qua những chống đối ngăn trở và đưa

ra được một chương trình kích thích kinh tế hữu hiệu. Tệ hại hơn nữa, sau khi đạo luật về hồi phục kinh tế được Quốc Hội phê chuẩn, những áp dụng của luật và tung tiền ra đã quá chậm chạp và không đem lại được việc làm cho dân chúng Hoa Kỳ bao nhiêu. Hiện nay không ai biết rõ số tiền 800 tỷ Mỹ Kim được chi tiêu ra sao và có hiệu quả như thế nào. Chỉ biết là dân chúng Hoa Kỳ tiếp tục bị thất nghiệp và lâm vào cảnh bi đát về kinh tế cho mỗi gia đình! Dù cho những con số thống kê cho thấy mức GDP không còn đi xuống như năm 2008, nhưng cũng chỉ tăng lên 1.6%, quá ít ỏi, không đáng kể và con số quan trọng nhất và ảnh hưởng đến mỗi người dân là con số thất nghiệp chỉ có tăng chứ không giảm!

Sai lầm khác của Obama là mặc dù mỗi lo và quan tâm đầu tiên và quan trọng nhất cho người dân Hoa Kỳ là công ăn việc làm và kinh tế chung, Obama lại dành hết năng lực và thời giờ để lo chuyện cải tổ y tế, lơ là hẳn đi nền kinh tế vẫn còn thập tử nhất sinh! Chuyện cải tổ y tế là điều cao đẹp, xứng đáng phải làm, tuy nhiên đây không phải là chuyện cấp bách phải làm ngay. Như căn nhà đang cháy không lo xịt nước dập tắt lửa lại lo đi tưới nước mấy chậu hoa, cây kiểng trước sân nhà!

Hơn nữa đạo luật về cải tổ y tế được thông qua một cách khó khăn và cũng không thể đưa ra được chương trình chính phủ bảo hiểm y tế cho toàn thể dân chúng gọi là single payer, vẫn phải để cho các hãng bảo hiểm làm mưa làm gió, lũng đoạn mọi phương cách. Người dân Hoa Kỳ đang bị thất nghiệp, không đủ tiền để trả tiền nhà, bị foreclosed mất nhà, mất xe, thiếu tiền ăn mặc, còn ai hơi đâu để ý đến việc mua bảo hiểm sức khỏe cá nhân, hơn nữa cũng không có tiền mua!

Những kết quả tai hại cho Obama là dân chúng Hoa Kỳ mất niềm tin là chính quyền Obama có thể làm được việc gì hữu hiệu và đã

tỏ ra bất lực gần như hoàn toàn trong việc hồi phục kinh tế. Như thế một khi đảng Cộng Hòa nắm được đa số tại Hạ Viện và có thể Thượng Viện trong kỳ bầu cử cuối năm nay, nhiều phần chính quyền Obama sẽ trở thành vô hiệu hóa, không còn có thể làm được việc gì cho ra hồn, chỉ còn cách ngồi chơi xơi nước.

Có lẽ đây là cái giá phải trả cho việc thành đạt của Obama trở thành tổng thống da đen đầu tiên của lịch sử Hoa Kỳ. Là Hoa Kỳ đã chứng tỏ sự tiến bộ không còn kỳ thị để bầu cho một người da đen. Nhưng khi đã đạt được tiếng tăm và qua được mấu chốt của lịch sử này rồi, mọi sự sẽ trở lại đầu vào đó. Và sau cùng Obama cũng sẽ chỉ là một biến thiên trong lịch sử của chính trị Hoa Kỳ với một nhiệm kỳ duy nhất, với nhiều thất bại hơn là thành công của chính quyền của mình!

Khuất Phong Nguyễn Đình Phụng

www.nguyendinhphung.com